

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Elofizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben.	10 kor. — fill.	Egy évre	16 kor. — fill.
Egy évre	5	Fél évre	8
Fél évre	3	Negyed évre	4
Negyed évre	2	Egy nora	1
Egy óra	—	Egyesszám ára 4 fillér.	70

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **Ifj. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

A székely tündérlányról.

(Székely bazár Debreczenben.)

Az ezen esztendőben alakult debreczeni Székely Társaság, a hosszas pihenő után, életjelt ad magáról. Örömmel vesszük tudomásul, hogy Debreczen szépséges székely leányzója nem halt meg, csak aludott és karácsonyra, az osztrák gyárosok rongy, de patika drága Mikulásával, azzal a festett műszakállas osztrák vigécz Mikulással versenyre kél a hegyek szépséges, minden kedves emléktárggyal tele kötös tündér leányzója.

Adja Isten, hogy ez a verseny a székely tündér diadalával végződjék. A külföldi rongy portékák minél tömegesebben szoruljanak ki a székely tündér leány ajándék tárgyai mellett, mert kell, hogy a sanyaru sorsu székelytestvéreink segítése mellett törekedjünk az általános nemzeti célok és eszmények virágoztatására is. Erre pedig nagy lépés, még pedig nemzetünkre jövedelmező lépés, ha a külföld népének, pénzünket kiszipolyozó, háziipar termékeit kifelé szorítván, a mi fűrő-faragó székely parasztjaink, a mi himet varró, szövő-fonó székelynőink termékeinek nyitunk bizonyos piacokat.

A karácsonyi Székely Bazár ilyen eszményi zászló bontást végez Debreczenben. Az idegen portékák helyett a nemzetit akarja a családi tüzhelyekhez bécsejani; de támogatásunkra szoruló hegylakos testvéreinknek is segédkezet nyújt, mely kéznyújtás után áldó imádság fakad e tanusított testvéri szeretet és jószág által vigasztalt, gyámolított Atila népe ivadékinak ajkán.

Örömet ironi tehát ezen néhány ajánló sort a debreczeni Székely Bazár rendezése mellett. Örömet adom tudomásul az alakulása óta csöndesen szendergő debreczeni Székely Társaságnak a nemzeti küzdtérre való kilépését. És őszinte igaz szeretettel ajánlom Debreczen és nagy magyarvidéke népének legjobb indulatába a karácsonyi Székely Bazárt. Karácsonykor mindnyájunknak akad b vásárolni valónk kedveseink számára.

Hagyjátok faképnél tehát az osztrák vigécz Mikulást és forduljatok a székely hegyek bájos tündéréhez. . . És ti pedig urak és urnők, kiket ezen nemzeti mozgalom alapozó munkájára hiv-

nak fel, a virágos kertét ápoló kertész szeretetével, gyöngédségével cselekedjétek ezt. Bém apó fiait, Kika tündér leányait a nyomor réme kerülgeti, a midőn a zord hegyek között dermesztő hoszu téli éjszakák következnek.

Ifjabb Móricz Pál.

A vér-adó.

(Bakonyi Samu újabb szereplése.)

A debreczeni II-dik választókerület jeles képviselője, dr. Bakonyi Samu valóban egyik legmunkásabb tagja a parlamentnek. Már emlékeztünk a vasárnapi Hajduszcobszlón való szerepléséről, a hétfő délelőtti országházi nagyhatású, másfélórás beszédjéről, de azzal még nem fejezte be aznap szereplését, mert noha betegen, délután is résztvett és sikeresen működött közre a véderő bizottság ülésén. Ő jelentette be a függetlenségi és 48-as párt nevében, hogy kérérelhetetlen ellentállást fog kifejtteni a javaslatlall szemben.

Előbb **Tóth János** szólalt fel.

A bizottság ülésén Podmaniczky Frigyes báró elnökölt.

Münich Aurél ismerteti a javaslatot, mely az ujonczjutalékot 125.000, illetve 15.000 emberrel emeli egy évre. A javaslat az ujonczjutalék emelését tartalmazza.

Tóth János: A közjogi ellenzék elvi álláspontjánál fogva a limine elutasítja. Különben is ez a javaslat sérti az alkotmányt. Közjogunk megköveteli ugyanis, hogy Ausztriában is alkotmányos uton intéztessek el azok a kérdések, melyekre a javaslat vonatkozik. És odaát eddig semmi garancia nincs, hogy a Reichsrath a javaslatokat tárgyalja és elfogadja. Sőt épen obstrukciót jelentettek be több oldalról. Az alkotmányos megegyezés tehát lehetetlen. További kifogások, hogy a javaslat szűk keretben az egész vérendszert megváltoztatja, holott ezt nem alkalmi törvényben, hanem a védtörvény revíziójának keretében kellett volna előterjeszteni. Kérde, elérte-e a véradó emelés a javaslatban a maximális határt s hogy a nagy áldozat mibe került? A javaslatlathoz nem járul hozzá.

Bakonyi Samu mindenben csatlakozik a Tóth János álláspontjához. Hozzáteszi még azt is, hogy a törvényjavaslat az 1867. XII. törvénycikknek nemcsak 13-ik, hanem 12-ik §-át is súlyosan sérti. Mert annál fogva, hogy a kormány az 1880. VI. törvénycikknek: nem általános revízióját, hanem csak a törvény 14 §-ának az ujonczlétszámra vonatkozó részét kívánja módosítani, tulajdonképen elveszi az alkalmat a törvényhozástól ama öt kizárólag illető jognak gyakorlására, hogy a hadsereg kiegészítésének a feltételeit Magyarországra nézve egyedül a magyar törvényhozás szabhatja meg.

Teljesen jogosult Tóth Jánosnak az osztrák állapotokra való utalása. Hiszen maga Fejérváry miniszter a minap az osztrák parlamentre való hivatkozással kérte a közben visszavont régi javaslatok tárgyalásának felfüggesztését.

Vajjon most több kilátás van-e, hogy az újabb javaslatok Ausztriában elfogadtatnak? Nem végzünk-e most is hiábavaló munkát? Avagy ma már nem helyez a magyar kormány súlyt arra, hogy Ausztriában a parlament szavazza meg a javaslatot. Figyelmeztet, hogy az osztrák alkotmány szerint ujonczjutalék emelésére a 14. §. nem alkalmazható. Ime a jelenlegi közjogi alap a vérendszert kiszolgálása szempontjából is tarthatatlanná vált. A véderő törvény revíziójával szerves kapcsolatban kellett volna a vérendszert ilyen fokú kitágítását kérni a törvényhozástól. Mert így kompenzációk követelésétől, a minők a szolgálati idők leszállítása a magyar csapatok szolgálati és vezényleti nyelve, a magyar csapatoknak az alkotmányra való esküje, elestünk. A javaslat indokolásában olvassa, hogy Magyarország teherviselési képessége jelentékenyen emelkedett. Ez az állítás csak megengedhetetlen könnyelműségből juthatott be az indokolásba. A magyar kvóta-bizottság jelentéséből nem ezt látjuk. Lukács László expozejá is rámutatott súlyos anyagi viszonyainkra, melyek már az államháztartást is fenyegetik. Nem olvassa ezt az expojet a honvédelmi miniszter? A katonai aspirációk kiszámíthatatlanok. A delegációban még csak az új ágyukra szükséges legénységről volt szó és ime most négyezer anynyit kérnek. Ha ezt a nagyhatalmi állással indokolják, úgy kérde, miért kisebb az olasz hadsereg békeszáma még a miénknél is? Hiszen a nagyhatalmi állást nem a béke létszám, hanem a hadilétszám óvja meg. A kiképzés szempontja sem ajánlja az emelést, hiszen ha kicsi a század létszáma, csináljanak a gyakorlótéren a zászlóalj négy századából egy századot. A nagyhatalmi állást az örökös provizórium jobban megtámadja, mint az alacsony béke létszám. Kérérelhetetlen harcot jelent be a javaslat ellen.

A véradó ellen.

(Rendkívüli közgyűlést kell összehívni.)

Megemlítettük, hogy a főváros átíratilag kereste fel Debreczen városát, miszerint hasonlólag tiltakozzanak a katonai önkény legújabb merénylete ellen, a véradó emelésének a célzata ellen.

A mi tanácsunk kibujt, mint rendszeren szokta, a nemzetünk letérdekeit támadó merénylet fölötti hazafias véleménymondás felől. Átsibolta a vélemény nyilvánítás feladatát a jog- és pénzügyi bizottságra, minthogy ezen

az uton alkalmas módot találtak az ügy elaltatására addig, míg az tárgytalanná válik, azért mi felszólalunk. Felszólalunk azért is, mert máshol, más törvényhatóságok, mint például a szomszéd nagyváradi is, nem veszik ilyen közömbösen a nemzet ellen intézett hallatlan vakmerő és sérelmes merényletet. Szégyenletes volna tehát, ha a tiltakozás szava éppen a független Debreczenben akadna kátyuba. Épp ezért emelünk szót, épp ezért hangoztatjuk most, mikor még nem késő, hogy a főváros átiratának a mielőbbi tárgyalása végett rendkívüli közgyűlést kell összehívni és nyíltan tiltakozni kell a vakmerő osztrák zsoldos merénylet ellen, mintahogy akadtak Nagyváradon független férfiak, kik felemeltek szavukat e merényletek ellen s beadványt intéztek a törvényhatósági bizottsághoz, hogy irjon fel a javaslatok ellen. Az indítvány, melynek elfogadása kétségtelen épen súlyos indokainál fogva, a következő:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Az 1879. évi VI. tcikk a közös hadsereg és hadi teengerészet évi ujoncz létszámát 103.100 főben és az 1890. évi V. tcikk a magyar kir. honvédség évi jutalékát 12500 főben allapította meg úgy, hogy tekintettel a 3. és 2 évi szolgálatra ez idő szerint a közös hadseregnek tényleges állománya 323. 620, a magyar kir. honvédségé 16.012-főből áll.

Ennek az óriási ember anyagnak nem csak eltartása, de a nemzeti vagyon szempontjából a produktív munkától való elvonása, nem különben az újabb katonai találmányokkal való kísérletezés olyan mérhetlen teherként nehezedett már eddig is — állandó gazdasági válságban sinlődő — országunkra, hogy valósággal megdöbbenéssel fogadtuk a hirt, hogy a hadügyi kormány a közös hadsereg létszámát évi 20.000, a m. kir. honvédséget évi 2500 ujonczsal, vagyis tényleges békeállományt a közös hadseregnél 60.000, a m. kir. honvédségnél 5000 fővel kívánja emeltetni, sőt ezeken kívül még felhatalmazást kér arra, hogy a most 8 heti kiképzésre behívott póttartalékosok közül 6000 et három, esetleg két évi szolgálatra viszararthasson.

Két javaslat keretében kéri ezt a honvédelmi miniszter, amely javaslatok törvényre emelkedése ellen a leghatározottabban tiltakozunk, mert ezek a katonai javaslatok akkora emberanyagot és akkora pénzáldozatot vennének igénybe, amennyit Magyarország el nem bír.

Ijesztően csökken a nemzet anyagi jóléte, nemesak a végrehajtások szaporodnak in infinitum, de betegesen növekszik az ingatlan birtokok forgalma is a megsokasodott terhek parancsoló sulya alatt.

Ijesztően csökken az ember anyag, hiszen minden esztendőben 25 30.000 állampolgár kénytelen a hontalanságba kergetni magát, ha családját nem akarja az éhen-halásznak kitenni.

S ha ehhez még látjuk, hogy a lakosság egy nagy perczentje sem írni, sem ol-

vasni nem tud, mert nincsen ingyen népoktatásunk, sem jól fizetett tanítói gárdánk s ha azt tapasztaljuk, hogy a legkisebb kulturális intézmények létesítése is ezer akadályba ütközik, mert a militarismus táplálása felemészt minden erőnköt — akkor igazán elérkezettnek látjuk az időt arra, hogy vetot kiáltunk e javaslatokkal szemben, mert újabb 70.000 munkaerő lekötése és újabb 100 millió forint katonai teher elvállalása egyenlő lenne amugy is beteg testünk mesterséges öncsonkításával.

Épp azért, mert az 1889 évi VI. t.-cz, megalkotása óta gazdasági életünk, nemesak hogy nem biztosodott és javult, de minden irányban pangott, kifejezett hangsúlyozásával annak, hogy ezen javaslatok sorsa immár nem is politikai, de valóságos létkérdés nemzetünkre, — indítványozzuk, hogy

Nagyvárad törvényhatósági bizottsága az 1886. évi XXI. t. czikk 3. § a alapján a kormányhoz és képviselőházhoz intézendő feliratban a katonai javaslatok ellen foglaljon állást s hasonló állásfoglalásra a társ-törvényhatóságokat köriratban szólítsa fel. Nagyvárad, 1903. november 10.

Szokoly Tamás, dr. Grosz Menyhért, dr. Dési Géza, dr. Pác Sándor, Halász Lajos.

A parochiális házakról és professori lakásokról.

(Adalékok.)

I.

Három nagy erkölcsi testület: a tiszántuli egyházkerület, a debreczeni egyház meg a kollegium között a természetbeli tanári lakások körül kemény harc készül kitérni. Mint előrsi csatározás, úgy jelenik meg előttünk a Debreczeni Protestans Lap hasábjain egy figyelemre méltó hármasszoros cikk-sorozat a kollegiumi természetbeli tanári lakások történetéről, azok eredetéről és jogi természetéről.

E cikkek Referens jegyű írója tárgyának természetéhez képest sűrűen hivatkozik a közlevéltárra; sőt a városi számvétség (sajnos) rendezetlen levéltárban felfedezett 1726—1753. évi számadásokkal is támogatja itt-ott a maga álláspontját, amely úgy tetszik, álláspontja az egyházkerület egyik erős partjának is. A kollegium környékén lévő, a város és a magyar kálvinismus életében történelmi nevezetességre jutott házak multja iránt én már ennek előtte is melegen érdeklődtem. A Referens cikkei pedig a parochiális és professori lakások keletkezése, elhelyezése után újabb és gondosabb kutatásra készítettek. Annival inkább, mert felfogtam, megérezttem, és megértettem, hogy nem csekély jelentőségű kérdést vetett felszínre az egyházkerületnek ama már nem épen mai keletű határozata, mely a természetbeli tanári lakásoknak, „ennek a sok százados intézménynek” megszüntetését kimondotta. Vannak, kik ezt az ügyet pusztán rideg pénzügyi szempontból bírálják; lehetnek, kik előtt inkább jogi és hatalmi kérdés; ám olyanok is vannak, akik súlyos társadalmi és ethikai érdekeket tudnak a mérlegbe dobni. Majd meglátjuk, melyik serpenyő marad alul!

Nem akarok kedvezni sem Péternek, sem Pálnak. Csak tolmácsa vagyok a városi

levéltár polczainak, hogy az ezekben rejtőzködő százados feljegyzések közlésével, segítsek felderíteni a történelem által szült igazságot. Várost, kollegiumot, egyházamat egyformán szeretem; nekem mindegyik egyformán kedves; mindegyik a szívemhez forradt. Épen azért sem előttem, ki e városnak polgára, a kollegiumnak sok jótéteményt élvezett egykori növendéke és az egyháznak tagja vagyok; sem a nemes város nagy közönsége előtt nem maradhat közömbös miként fog eldőlni ez a fenyegető harc? Hiszen minden talpalatnyi föld, mely a nagytemplom és az ősi kollegium vidékén az egyház vagy az iskola birtokában van most, és minden darab téglá a parochiak, a tanári quartely házak falaiban a község, a gyülekezet és egyes buzgó hivek kiapadhatatlan aldozat-készségét hirdeti az egymást felváltó nemzedékeknek. E tisztos hajlékokat, melyekben negyedféléz száz év alatt a Megváltó Jézusnak annyi dicső papja, a keresztyéni igaz tudományoknak és a nemzeti művelődésnek annyi hírneves nagy bajnoka küzdött, munkálkodott, élt és meghalt, igen, e tisztos hajlékokat kegyeletos szent emlékezet ragyogja körül.

Az idő rövidege, valamint hivatali dolgaim által megszorítva voltam. Ez legyen egyik mentsegem, ha teljes, kimerő sorozatát nem tudtam adni ezen tárgyra tartozó adatoknak. De amennyiben a tanári lakások alakulása, időnkénti változása, más észlelő fordítása, elidegenítése többé kevésbé összefugg a papi lakások történetével; sőt mivel amazok fekvésének megállapításánál, valamint jogi természetének eldöntésénél távolabbi vonatkozásban álló körülményeket avagy jelenségeket sem nélkülözhetünk: az alább következő adat-tárba néhány ilyen, látszólag idegen feljegyzést is besoroztam. Megemlítvén még azt is, hogy segítségül vettem a számvétség rendezetlen levéltárát; sőt kivételesen engedélyt kaptam arra is, hogy a magán levéltárból a város belterületének legrégebb (1771. évi) térképéről, valamint a Forgács féle kir. biztosság házutáni földet osztó munkalatának alapjául használt névsorról a kollegium környékét illetőleg másolatot vehessenek. E szívesseget e helyen is hálásan köszönöm.

Előre bocsátom, hogy 1802 előtt a kollegium környékének helyszín rajza egészen más képet mutatott. A kollegium udvarának déli homlokzata a mostaninál keskenyebb; északi oldalát pedig cikk-czakos határvonal zárta be. Darabos utcza, valamint az akkor kissé hátrábbeső kis köz felé öt magán-telek, sőt a XVII. században talán több is foglalt helyet e közel két holdnyi terület keleti részén. A kőfállal kerített nagytemplom és kollegium között szabálytalan trapezoid idomu területen, amelynek $\frac{1}{3}$ ad részét egy parochiális telek foglalta el, hét apró magán ház szorongott. E ház csoport észak keleti hegyes szöge pedig Darabos utcza torkolata előtt ékszerűen belenyult a mostani Csokonai-kert akkor pusztán álló, üres térségébe, a hol nem volt más, csak egy ugynevezett utczai örzőház. A nagytemplomtól, körülbelül a mostani Fűvészkert utcza helyén, de a kollegium mellett inkább keletre eső nyomon egy nagyon szabálytalan alaku sikátor vonult el Mester-utcza felé. E sikátor nyugati sorján feküdi a kettős parochia, körülbelül a kántor lakás, a consistoriális ház és a gazdaság

Nyolcz darab 12—14 hectos jó állapotban levő **boros hordó** jutányos árban eladó. Értekezhetni az „Arany Bika” szálloda irodájában.

tanintézet telkein. Még az 1880-as évek végén is itten emelkedett az egyemeletes ódon consistoriális ház, amelyet a debreczeni eklezia a bodrogkereszturi nevezetes gyűlés után építtetett a külső rend sürgetésére, 1802. után pedig megnagyobbíttatott, — itt tartván gyűléseit a tiszántuli superintendentia tovább 100 évnél. A kettős parochiától északra állott a kollegiumi főzház; közbül pedig, karéj alakban két magán telek nyult be a sikátorba.

1571. Cseress Ambrus az iskola végében, Darabos utcán, délfelől Benedek deak kertje, észak felől Fóris Ambrus háza szomszédságában fekvő malmát 100 frton eladja Simandi Benedeknek. (Molendinum suum in finibus scholae in vicinitatibus in platea Darabos uca vocata horti Benedicti Literati a meridie; a septentrione veró domus Ambrosii Foris etc.) (Protoc. 1570—1580. 182 l.)

Talán ugyanezen a helyen állott később a coetus, vagyis a diákság egyik malma, melyet 1646-ban kapott Bika Jánostól. (V. ö. 1646 jkv. 927 l.)

1575. 25a. Januarii. Szabó Dávid, Debreczen város főbírója, eskütt polgárai és senatorai néhai tiszteletes Méliusz Péter, a debreczeni egyház igen éber boldog emlékezetű lelkipásztoranak téglából épült házat, a mely szent András Apostol templomával átellenben, szegyeleten vagyis Hatvan utca északi oldalán fekszik, (domum lapideam ex opposito templi divi Andree apostoli, in angulo seu fronte septentrionali platee Hatvan uca vocata sitam et habitam.) Erzsébet asszonytól, ugyanazon Meliusz Péter özvegyétől bizonyos meghatározott áron lelkipásztorok használatára minden tartozékaival együtt megveszik. És ezen ház ára fejében egyik házukat, a mely észak felől a debreczeni plebania, délfelől pedig néhai nagyszombati Szücs Mihály háza szomszédságában fekszik (unam domum nostram, que est in vicinitatibus domorum a septentrione plebanie debrecinensis, a meridie vero quodam Michaelis Szücs tyrnaviensis) s a mely ugyancsak lelkipásztori (ministerium) használatra vásároltatott és fordított volt, — a fent megnevezett özvegynek s Meliusz Péterrel nemzett Anna és Dorottya leányainak, ezek fiainak, leányainak örökös tulajdon joggal adják és adományozzák. Együttal az özvegyet, míg ismét házasságra nem lép, valamint leányait, míg férjhez nem mennek, mindenemü adózás terhe alul felmentik. (Protoc. 1570—1580. 513 l. Az eredeti latin.)

Imé így keletkezett a Hatvan-utca elején álló parochia. Háromszázharmincz év előtt Debreczen halhatatlan emlékü nagy reformátorának Meliusz Péternek saját háza. Halála után sietett örök joggal megszerezni azt családjától a hálás Debreczen, talán egyenesen azzal a kegyeletes czéllal, hogy időtlen időkig Meliusz hivatalbeli utódainak hajlékúul használtassék. A plebania, amint lengebb bebizonyítom, a mai consistoriális ház helyén feküdt, a Meliusz Péter elmaradt özvegye és arva leányai részére átengedett, elemb ugyancsak lelkipásztori lakássá fordított (domus in usum ministerii conversa) házat pedig ettől délre, tehát körülbelül a szomszédos liceumos kántori lakás helyén kell keresnünk. Mert az átengedett ház déli szomszédságában, 1575-ben még egy másik magán ház feküdt, — a nagyszombati Szücs Mihályé, — amely ház a Jánosi Zoltán parochiájának felel meg. (V. ö. 1593. jkv.) 366. l. 1646. jkv. 1037. 1695 jkv. 248. l. és Protoc. fassionale 1784.)

1588. 11-ma Augusti. Debreczen város bírája, eskütt polgárai és senatorai egyik házókat, mely Péterfijakab utcában

délfelől városunknak most a plebániához tartozó és csatolt háza, északról Félegy házi János háza szomszédságában fekszik, (domum quandam nostram in vico Peterfijakab in vicinitatibus domorum a meridie oppidi nostri nunc ad Plebanatum pertinentem et deputatam, ab aquilone Joanni Feleghazi existentem et sitam) ajándékozzák és adják örökös joggal nemes Debreczeni János deáknak, a város notáriusának hosszas hűségért szolgálataiért. (Protoc. 1586—1593. 157. l.)

A plebániához tartozónak nevezett ház alatt a Meliusz Péter féle házat kell értenünk. A most eladott ház pedig előbb bizonyosan a már említett Szücs Mihályé volt, amely ház — úgy látszik — vétel, hagyomány, vagy magvaszakadás útján a városra szállott. (V. ö. 1573 jkv. 513 l.)

1593. 9-ma. Aprilis. Dorottya, Kovács Mihályné és Anna, Piskóthi Mátyás (olvashatatlan) eklezia — beoltseokiensis — lelkipásztoranak felesége, néhai Meliusz Péter leányai a tanács előtt személyesen megjelenven, bevallják, hogy édes anyjuk a közelebbi elmúlt években reá nehezedett bizonyos és nehéz szükségtektől kenyszerítette, házat, amely Péterfijakab utcában, délfelől nemes Literati János notáriusunk, északfelől pedig a plebániához rendeltetett házuk szomszédságában fekszik, eladta 46 forinton tiszteletes Félegyházi Istvánnak és Jánosnak. (Protoc. 1586—1593. 366 l.)

Imé újabb erősítő adat arra nézve, hogy a Meliusz Péter családjának átengedett ház csakugyan a liceumos kántori lakás helyén állott.

1626. die 5 junii Szabó Boldisár özvegye Katalin és fia Dániel deák Péterfiában keleti soron, északfelől Szabó Miklós háza, délfelől pedig a város templomának területe (plaga templi Civitatis) szomszédságában fekvő csaknem elpusztult és elromlott házukat adták Szabó alias Ignát Andrásnak 34 magyar frton. (Protoc. 1618—1626. 645. l.)

1621. Maius. Pro memoria. Reverendus Dominus Petrus Tolnai annum suum terminans conductus est etiam ad sequentem annum fl. 150; 20 ur (nalis) vini etc. (Protoc. 1627—1637. 489 l.)

1632. Die 14. 7 bris. Orsolya asszony néhai Nagy András özvegye, Horvát János napa, unokájával Horvát Miklóssal együtt Péterfia Jakab utcában levő házat, mely a templom mellett Bés. Mihály háza szomszédságában fekszik (juxta templum in vicinitate domus circumspecti Michiaelis Besi sitam et existentem) örökös joggal eladták rögtön lefizetett 300 frton nemes és nemzeti Mike Pál főbíró urnak, a többi eskütt polgároknak, senatoroknak és ezek által Debreczen város egész közönségének (per eosque universae communitati Civitatis Debreczen.)

A fassio elején ki van fejezve, hogy ez a ház (mely 1802-ig papi lakásul szolgált és az akkor leégett templom háta megett, a mai emlékkeri déli részén állott.) tiszteletes Tolnai Péter harmadik predikátor ur számára vásároltatott meg. (Protoc. 1627—1637. 652 l.)

1636. Joannes Zabo de Miskolec domum in curia Joannis Király existentem ad aquilonem ab ortu circumspecti Blasii Kovács, ab occasu initium plateae Darabos et domus Civitatis, ubi rectores Scholae habitare solent, sitam dedit vendidit Emerico Kovács ferrifabro ft 75. (Protoc. 1627—1637. 1029 l.)

1637. Relicta olim Circumspecti Georgii Niereghiaro . . . fundum domus suae desartae in platea Péterfia Jacob

nuncupato. Ad occidentem, inter vicinitates domorum, ab aquilone e regione Civitatis rectorum Scholae Principis beneficia intertendendum, ab austro Mattiae Zücs sitam et existentem dedit, vendidit provido Stephano Molnari Sartori in et pro flor. 55 hungaricis. (Protoc. 1627—1637. 1127 l.)

E két bevallást ugyan már idézte a tanári lakások történetének írója is, de lényeges részek kihagyásával. Ez okozhatta azután, hogy az érdemes szerző téves következtetésre jutott. Ugyanis a Sártori Molnari István által megvett ház szomszédjainak meghatározásából azt olvasta ki, hogy a schola rektorainak e helyen több háza volt, azért irtak — szerinte — a fassióban domorum o t. Az általam híven közölt szövegből azonban világosan az tűnik ki, hogy a több, tudniillik két ház alatt egyfelől a rektorok, másfelől pedig a Szücs Mátyás házat lehet és kell értenünk. Egybevetve már most a Kovács Imre Kovácsmeister és a Sártori Molnari István hazáról felvett fassiókat, megtekintvén a régi térképeket is. 1) könnyen megállapíthatjuk, hogy a rektorok háza a mostani kollegium délkeleti sarkán, az 1802-ben leégett ó-kollegiumi épülethez támaszkodva állott, biztosan önálló külön telket képező területen, abban az időben még nem lévén három és négyfelől utca által határolva a főiskola udvara.

1641. Nemes és nemzeti Bornemissza János főbíró ur az egész tiszteletes tanács egyező akaratával a város pénzen vett házat, mely Péterfia utcában az északi sizeren az iskola mellett keletfelől Darabos utca torkolatánál szegyeleten nyugatfelől pedig az iskola legközelebbi szomszédságában fekszik, — száz talléron vagy 180 m. frton eladja Póti Benedeknek. (Protoc. 1641. 815 l.)

E hazban laktak az iskola rektorai, amint ezt az 1636 és 1637 évi jegyzőkönyv 102. és 1126. lapjain olvashatjuk. Látni fogjuk, hogy 1671-ben Póti Benedek maradékitól a város vissza vásárolja.

1644. Barbelli Mártonné Takács Anna, néhai Takács András leánya egyfelől, — Szabó, alias Jenei Gergely másfelől egyezsége lépnek „de domo in vico Péterfia sita et existente in vicinitatibus domorum a meridionali quidem Stephani Thamas, a septentrionali vero Scholae debrecinae“. (Protoc. 1643—1646. 361 l.)

1645. Ugyanezen Barbelli Mártonné „domum suam in vico Péterfia ex plaga orientali adversus scholam invicinitatibus ab aquilone quidem schola Civitatis cernitur, ab australi vero domus Stephani Thamas sitam et existentem eladja Jenei Szabó Gergelynek. (Protoc. 1643—1646. 719 l.)

(Folyt. köv.)

1.) A város belterületének 1771. évi térképe a magán levéltárban és a nagytemplom s kollegium környékét ábrázoló helyszírajz. (Szücs I. Debr. v. tört. II. 620—621 l.)

NAPI HIREK.

A hajduszoboszlói párt és Kossuthkőr köszönete.

A szoboszlói hajdutestvérek és párt nevében, az érdemes vezetőségtől köszönő levelet vettünk. A szoboszlói beszámoló és a diszes kórház avatása alkalmából intézték a jelen volt vendégekhez. A becses levél így hangzik:

Köszönetnyilvánítás.

A hajduszoboszlói függetlenségi és 48-as Kossuthkör felavatása és ezzel kapcsolatosan Kovács Gyula orsz. gyűl. képviselő ur beszámoló beszédje alkalmából az országos függetlenségi és 48-as párt kitűnő alelnökének dr. Tóth János urnak s a vele Hajduszoboszlóra lefáradt Papp Elek, Uray Imre, Kubik Béla, Leszkay Gyula, Gaál Sándor, dr. Bakonyi Samu, Rákosi Viktor, dr. Pichler Győző és dr. Benedek János orsz. gyűlési képviselő uraknak, továbbá a Debreczenből kirándult derék elvtársaknak, valamint hajduböszörményi, hajdunánási, hajduduházi, hajdunádudvari és kabai hajdustestvéreinknek, és a hajduszoboszlói választókerülethez tartozó hajdುವámpércsi, balmazújvárosi, mikepércsi és szováti lelkes elvbarátainknak, a Debreczen mélyen tisztelt szerkesztőségének legszivesebb és leghazafiasabb köszönetünket nyilvánítjuk ünnepélyünkön való szíves megjelenésükért. Ugyancsak a leghálásabb köszönetünket nyilvánítjuk Weszprémy István urnak, a várme gyei függetlenségi és 48-as párt érdemes elnökének is, a ki megjelenésével a várme gyei függetlenségi párt ügyét nagyban előrevitte és megerősítette.

Mély köszönetünket és halánkat tolmácsoljuk továbbá Hajduszoboszló város minden rendü-rangu polgárságának, akik az igaz és szent ügy érdekében nagyon jóleső alkotásokat és nagy buzgalmu fáradozásokat tettek városunk, pártunk jóhírnevének erősítésére, az elvhűség és a hajdustestvériség maradandóvá tétele szempontjából.

A magyarok Istene legyen mindnyájokkal áldást hozólag!

Hajduszoboszlón, 1902. nov. 10-én

Ádám János **Oláh Miklós**
pártelnök. körelnök.

Bor János

a függ. és 48-as párt és Kossuth-kör jegyzője.

Midőn a derék testvéreink nevében intézett és köszönettel fogadott szép levelet közöljük, ugyanez alkalommal leadjuk azon meghívó levelet is, melyben felelős szerkesztőnket különösen is meghívták ez ünnepségekre. Azért tartjuk helyénvalónak és szükségesnek a meghívó levél közlését, mivel ebből kitűnik, hogy teljesen eloszlottak a hajduszoboszlói testvérek részéről táplált némely alaptalan félreértések. Ezen a felelős szerkesztőnek különösen becses levél így hangzik:

Nagyon Tisztelt Felelős Szerkesztő Ur!

Hajduszoboszló város függetlenségi érzelmű polgárságának nevében és megbízásából van szerencsém Önt, nemcsak úgy mint egy derék függetlenségi lap szerkesztőjét, de úgy is mint igaz hajdufit, ki egyetlen az irodalomban a hajduságról szóló kitűnő cikkeivel, — nov. 9-iki házfelavató ünnepélyünkre hazafias tisztelettel meghívni. Magyaros, hajdu vendégszeretettel várjuk Önt és kérjük nagybecsű jelenlétét!

Szíves üdvözetem kitejézésével
Hajduszoboszló, 1902. nov. 6-án
igaz tisztelője

Bor János

a függ. és 48-as Kossuth-párt jegyzője.

Szinay Gyula beteg.

Öszinte részvétellel adjuk tudtul, hogy Sinay Gyula volt országgyűlési képviselő, a debreczeni református egyház érdemes gazdasági elnöke már huzamosabb idő óta ágyban fekvő beteg. Midőn részvétünk kifejezése mellett közöljük e hirt, az érde-

kelt közönség tájékoztatása végett megjegyezzük, hogy Sinay Gyula betegsége alatt, a református egyháznál, a gazdasági elnöki tisztet, a szervezeti szabályzatok értelmében nagytiszteletű Somogyi Pál főjegyző látja el.

Hírek a bíróság köréből.

Az igazságügyminiszter Juricskai Aurél nyiregyházi járásbírósi aljegyzőt a nyiregyházi törvényszékhez, Kerekes István nyiregyházi aljegyzőt a nyiregyházi járásbíróshoz helyezte át. — A püspökladányi járásbírósnál egy irnoki állásra 4 heti határidő mellett pályázat van hirdetve.

A Debreczeni Műpártoló Egyesület

f. hó 19-én nyitja meg a fővárosi Képzőművészeti Társulat támogatásával kiállítását, melyre már eddig is igen sok festmény és szobor van bejelentve.

Megette a saját nyelvét.

A legörültebb fantázia sem tudna oly rémes históriát kitalálni, mint amilyen tegnap a bécsi Allgemeine Krankenhaus megfigyelő osztályán megesett. Egy szerencsétlen elmebajos, P. F. nevű magánhivatalnok, hosszabb ideje volt már megfigyelés alatt. Tegnap rettenetes roham szállotta meg. Ordítva rázta meg ágyának vasrácsát s még csak közeledni sem lehetett feléje, mert emberfeletti erővel rázta le magáról az ápolókat. Egyszerre vastag sugárban kezdett a vér ömleni a szájából: a szerencsétlen darabokra rágta a nyelvét. Ekkor már az orvosok is odasereglettek, de minden erőlködésük hiábavalónak bizonyult, a boldogtalan rémes hahotázás közben rágta tovább a nyelvét, míg végre csak egy rövid hústömb maradt a szájában. Ekkor ajkait kezdte harapdálni. Végre is elalélt s három órával később belehalt súlyos sebeibe.

Innét-onnét.

Az első deré ragyogós fátyolt borított az alföldi mezőségre. A közeledő tél lehetete ez. A poéta csak a virágok hervadását levelek hullását siratja ilyenkor, de kik az életet ösmerik, a szegény rongyosokra gondolnak. Közeledik a tél, a fagyos evszak és száz és száz mezitlábos, selejtruhás gyerek didereg a városban. Boldogabb a vándor madár nálóknál, azok ilyenkor enyhébb égaj alá repülhetnek.

Éppen ilyen rongyos gyerekről beszéltek előttem. Azoknak az elvetemedett gyerekek betörőknek az egyikéről, a kik az egyházi pénztárba törtek.

Sanyarodott, 8-10 év körüli a ficzkó. Józsainak vallja magát és hogy két nyilas szülője van a szüléjének, de a két nyilason nem termett több száz liter savanyodott csigernél . . . , tehát ennek a jövedelméből családnak élni, adót fizetni, igazán nehéz élet kérdés? . . . Vajon hazudott vagy nem hazudott az a rongyos, sanyarodott ficzkó, nem tudhatom, de ő úgy mondta, elcsapták hazulról, menjen, keresse a napi kenyérét . . . És a rongyos gyerek imhol más rongyos gyerekek társaságában szenzációs betörést követett el. Felette szomorú szenzáció az ilyen.

Mondották a kis ficzkónak, midőn hát-

ra kötött kezecskével állott a marczona rendőrök előtt:

— No most mi lesz belőled? Felakasztanak a tolvajságod miatt . . .

— Bánom is én! Nem mondott mást a gyerek.

A helyett a dunaparti, tengersok milliót emesztő nemzeti kriptá, másként országház helyett, áldásosabb lett volna az ilyen rongyos gyermekeket nevelő intézetet létesíteni a magyarhaza minden részében!

nemes Portörő Kelemen.

A bortermelő szövetkezet szüretje.

A debreczeni szőlő- és bortermelő szövetkezet háromszáz holdas nagy telepén még ma is tart a szüret. Hetek óta tapasztalják, sajtolják az édes mustot az öblös kádakba, a kotyogós hasu hordókba. Ezen szüreti alkalomból, mint más években is, a szövetkezet igazgatósága a szüretelő munkásoknak szüreti ünnepet tart. Mint értesülünk: az idei szüreti ünnepet f. hó 13-án, esütörtökön tartják meg és ezen érdekes ünnepélyre vendégek is hivatalosak.

Szervező bizottsági ülés.

A szervezeti szabályzat módosítására kiküldött bizottság Puky Gyula főispán elnöklésével tegnap délután folytatta tanácskozásait. Az ülés megnyitása után Csóka Samuel jegyző olvasta fel a tanács megállapodását a tanácsnokok munkabeosztására vonatkozólag. A tanács, mint azt szombaton jeleztük, a közérdekből óhajtanónak tartja, hogy ezután is hat tanácsnoki állás legyen, de ha a bizottság ragaszkodik egy tanácsnoki állás megszüntetéséhez és ahhoz, hogy a főjegyzőt is bízzák meg egy ügyosztály vezetésével, az esetben azt javasolja a tanács, hogy a közművelődési ügyosztály (szervezési szabályzat 28. §.) vezetését bízzák a főjegyzőre, azonban osszanak be melléje két aljegyzőt és esetleg egy közigazgatási gyakoronokot is. A tanács elöterjesztés hosszas és heves vitára adott alkalmat. Kovács József öt tanácsnokot elegendőnek tart, Lengyel Imre, Fejér Ferencz, Oláh Károly a 6. tanácsnok mellett emelnek szót, Márton Imre lüggőben hagyandónak tartja a kérdést. A vita befejezést nyert, elnök szavazásra bocsátotta a kérdést. Egyenlők levén a szavazatok, az elnök szavazatával úgy döntött, hogy a hatodik tanácsnoki állást megszünteti és csak 5 tanácsnoki állást javasol betölteni. — Ezután kimondtak, hogy a főjegyző hatáskörébe beillesztik a közoktatás összes ügyeit, iskolák segélyezését, egyházak segélyezését és minden felekezeti ügyet. A bizottság ülése ezzel véget ért.

Pályázatok kiírása a tisztujtításra.

Néhány hét választ el csupán a városi tisztikar ujjaalakításától. A tisztujtítást Deczember közepe táján ejtik meg. Puky Gyula főispán, hogy a pályázat kiírásától a választásig a törvényben előirt 30 nap meglegyen, az egyes tisztviselői állásokra még ezen a héten, legkésőbb e hó 20-ig kiírja a pályázatot. A deczemberi tisztujtító közgyűlésen a törvényhatóság a következő tiszt helyeket tölti be újabb 6 évre: Polgármester, főjegyző, öt tanácsnok, főügyész, alügyész, 4 aljegyző, árvaszéki elnök, első és második árvaszéki ülnök, közgyám, mátai biztos, házipénztárnok állásokat, és ugyancsak ez a közgyűlés tölti be Zsely Imre nyugdíjaztatása folytán megüresedett egy adókövetői állást is.

A vidéki hírlapírás köréből.

A Szeged és Vidéke című ujságnál, melynek dr. Huszár János volt a szerkesztője és kiadótulajdonosa, most változás állott be. A változás érdekes amennyiben a lapfejen, mint felelős szerkesztő dr. Balassa Ármin mint társszerkesztők dr. Fülöp Zsigmond és dr. Szász Hugó szegedi ügyvédek lettek megnevezve. A régi szerkesztőség tagjai közül a tehetséges ifjú író Szakács Andor és Gallovich Jenő hírlapírók maradtak bent, továbbá ifjabb újságíró gárdával is növelték a szerkesztőség erejét, a mire szükségük is van, mert a lapot a s z e r k e s z t ő s é g adja ki. Ez a harmadik nagy napilap Szegeden. A beköszöntő cikket dr. Balassa Ármin írta. — Programként a r a d i k á l i s s z a b a d e l v ü s é g e t (?) hirdeti.

Az egyházi adópénztár betörői.

Az egyházi adópénztár betörése ügyében a rendőrség tegnap egész nap folytatta a vizsgálatot és a betörők kihallgatását. Meglehető dolgokat vallottak a betörők, a 17 éves Király Ferencz és öccse a 9 éves István. Kiderült, hogy az utóbbi időben előfordult betörések, rablások nagyrészt ez a két fiatal subanczgyerek követte el. A két ügyes rendőr Pák Antal 99 számú és Kecskés István 8 sz. rendőr (ne a Wiszt Gergely mint tegnap jeleztük) éberségének, lelkiismeretességének köszönhető, hogy kézrekerültek a betörők, kik rettegésben tartották a nyári lakok tulajdonosait. A tanács méltányolói is fogja a két buzgó rendőr ügyességét, jutalomban részesíti őket. A tegnapi vizsgálatnak meglepő eredménye lett. A betörők bevallották, hogy ők törték fel a Komlóssy Arthur féle és még több nyári lakot. Ők nyitották fel a helyi vasut nagyerdei telefon házat, honnan a vizes korszót, telefont kagylókat lopták el. A lopott tárgyakat edes anyjuk lakására a Józsa kertbe vitték. Dobos rendőrbiztos tegnap este felkereste a betörők edes anyját és egy nagy láda lopott tárgyakat talált az asszony lakásán, melyet a bűnügyi osztályhoz szállítottak. A lopott tárgyak között van két lámpa, két ezüst gyertyatartó, nagymennyiségű tányér, pohár, könyvek, villanytelepek, villamos csengők és sok más egyéb tárgy. Ezeket kívül találtak sok férfi kabátot és felöltőt. Dobos rendőrbiztos a betörők anyját is letartóztatta, ki most már a bűnügyi osztály fogházában ül. A betörők lakásán mintegy 200 darab ákulcsot talált a rendőrség. Ma Végh Gyula h. főkapitány azt a lakatosmestert hallgatja ki, a kit a ficzkók azzal vádolnak, hogy állítólag az ő biztatására követték el a betöréseket.

Vadkan a sertésnyájban.

Vinga község határában legelészett a napokban a község sertésállománya. Egyszerre csak egy óriási vadkan egyenesen szelid társainak tartva közeledett a közeli erdőből. A nyájhoz érve rögtön hozzá kezdett pusztításaihoz és mintegy tizenhat sertést marczangolt széjjél. A pásztor tehetetlen volt. Szerencsére éppen arrafelé haladt egy csendőrzár, melynek sikerült a pusztító vadat leszurnia.

Megégett kis leány.

Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap délután a Csapó kertben. Rádai Miklós négy éves Róza nevű leánykája játszadozás közben a kályhához ment. A kályha ajtaján éppen akkor csapott ki néhány szikra, mely a kis leányka ruhájára esett. A könnyű ruha tüzet fogott és a kislány, ki egyedül volt a szobában, égő ruhával szaladt ki az udvarra segítségért. Szülei segítségére is siettek, de m korra leszaggatták testéről az égő ruhafoszványokat, a kis leány már úgy össze volt égve, hogy mire Balkányi Emil ker. orvos megérkezett, meghalt. A rendőrség vizsgálatot indított terhel-e valakit felelőség a kis gyermek haláláért?

A Vilmos-huszárokat megrabolták

Nem itt Debreczenben, de Nagyváradon történt, hogy a szombatról vasárnapra viradó éjjel még eddig ismeretlen tettesek kirabolták a Vilmos-huszárezred első századának pénztárát. A tettesek ákulcsal hatoltak be az első század irodájába és az erős tölgyfa szekrényt feltörve, melyben a század pénzét őrizték, kiloptak abból 1300 koronát. Az esetet csak másnap reggel fedezték fel és rögtön jelentést tettek a század parancsnoknak. A vizsgálatok nyomában megindultak; a lopást különben a rendőrségnek is bejelentették. Gyanussá teszi az esetet az a körülmény, hogy sem a napokaplár, sem pedig a helyettese, akik közül egyiknek mindig ébren kell lennie, semmit sem vettek észre.

Tartalékos tisztek mozgalma.

A Füg. Magyarország írja:

Nagy jelentőségű és következményeiben igen komoly mozgalomról értesülünk. Arról van szó, hogy a hazafias tartalékos tisztek, kik a „Götterhaltat” a magyar sziv egész erejével gyűlölik, lemondanak rangjukról. Odadobják a hadvezetőség elé azt a kardbojtot, amivel a magyar nemzet legyalázása jár. Nem fogják tűrni, hogy olyan fegyelmi szabály uraljék fölöttük, mely az utált nótá számára tiszteletet követel tőlük. Rendkívül sokan csatlakoztak már a mozgalomhoz. Azt tervezik, hogy, mikor a kellő számú tartalékos tiszt együtt van, gyűlést tartanak és a tüntető nyilvánosság nyomtatékával fokozzák lépésük nagy horderejét. — A mozgalomhoz csatlakozók a következő nyilatkozatot írják alá:

„Én alulírott polgári és katonai becsületzavammal kötelezem magam, hogy a mai értekezleten előterjesztett indítvány értelmében rangomról lemondok.”

Hiteles forrásból arról értesülünk, hogy a mozgalomhoz eddig már négyszáz tartalékos tiszt csatlakozott. Mit szólnak majd ehhez Bécsben?

Műsor változás.

Tekintettel a „Csókon szerzett völcgény” című énekes bohózat vasárnap esti sikerére, az igazgatóság szombatra újra kitűzte előadásra a jó ízű bohózatot az előre hirdetett „Niniss” című énekes bohózat helyett.

Eljegyzés.

Goldstein Menyhért Bökönyből eljegyezte Zipser Lenke kisasszonyt H.-Mádról.

Óriási azok száma.

kik anyagi boldogulásukat a magy. királyi szab. osztálysorsjáték intézménynek köszönhetik. Őszintén örvendünk, hogy közülök igen sokan BIHARI EDE főelárusítónak (Budapest, IV., Városház-utca 14.) köszönhetik szerencséjüket. Érdekelni fogja az olvasót, hogy hol nyerték azokat a nyereményeket, melyeket a nevezett főelárusító fizetett ki. Ime itt következnek: Az első osztálysorsjátékban a 600.000 koronás jutalomdíj $\frac{1}{8}$ -át Maros-Vásárhelyen, $\frac{2}{8}$ -át Medgyesen, $\frac{1}{8}$ -át Ujpesten, $\frac{4}{8}$ -át Budapesten. A hatodik sorsjátékban nyert 600 000 koronás jutalomdíj $\frac{2}{4}$ -ét Csikmegyében, $\frac{1}{4}$ -ét Bácsmegyében, $\frac{1}{4}$ -ét Gömörmegyében. A 200.000 koronás főnyeremény $\frac{1}{8}$ -át Pózonnyban, $\frac{2}{8}$ -át Veszprémmegyében, $\frac{1}{8}$ -át Kolozsvárt, $\frac{1}{8}$ -át Czinkotán, $\frac{1}{8}$ -at Alsó-Féjermegyében és $\frac{2}{8}$ -át Budapesten. A többi főnyeremény szinten az ország különböző helyén jutott kifizetésre. Felhívjuk s t. olvasó figyelmét Bihari—Ede szerencsés főelárusító mai hirdetésére, kihez megrendelések — tekintettel a nagy keresletre — mielőbb intézendők. A húzás f. hó 20 an kezdődik. $\frac{1}{8}$ sorsjegy 1.50 korona, $\frac{1}{4}$ = 3 korona $\frac{1}{2}$ = 6 korona, $\frac{1}{1}$ = 12 korona.

A szerencse olyan, mint a lidércz.

Az emberek gyarlósága abban tunik ki, hogy a szerencséjüket egész életükön át ott keresik — a hol nem alálják. A szerencse olyan, mint lidércz, maga mutatja meg magát, csak észre kell venni. De aztán meg is kell fogni, a meddig a fénye világít, addig kell kaparni utána. A legutóbbi sorsjátékban a legnagyobb nyeremény, a 600000 koronás jutalom, a Wolf Hugó bankháza által eladott $\frac{8}{8}$ beosztású sorsjegyre esett és így ezen legszerencsésebb főelárusító egyszerre nyolcz szegény embert tehetett boldoggá. A hova a szerencse egyszer be tette a lábát, ott jó ideig meg is szokott maradni, kísérelje meg tehát mindenki a szerencséjét és rendeljen osztálysorsjegyet Wolf Hugó bankházában, Budapest, Bálvány-utca 10. Az új tervszerinti, 5000 nyereménnyel szaporított XI. sorsjáték első osztályának húzása már 1902. évi november hó 20. és 21-én tartatik meg. A sorsjegyek ára: egy egész 12 K., egy fél 6 K., egy negyed 3 kor., egy nyolcjad 1 K. 50 fillér.

Tarlózasok.

(A szoboszlói hajduk ünnepélyéről.)

Hajduszoboszló, nov. hónap.

A függetlenségi párt rokonszenves, kitünő alelnökének dr. Tóth Jánosnak, komoly, érvekben gazdag, hatást nem vadászó, okos szavai mély hatást, értek el. Különösen tetsettek ama szavai, mikor arról szólt, hogy örül a szoboszlói kerületnek az anyapárthoz való visszatéréséhez. Meg is jegyezte egy lovas hajdu:

Fekete, fehér és színes 60 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — sima, sávos, koczkázott, mintázott damastok stb. (circa 240 különféle minőségben és 2000 különféle színben, rajzban stb.)

Menyasszony-selyem	65 krtl	—	14 frt	65 krig
Selyem-damaszt	65	—	42	75
Selyem kelmék öltönyöknek 8 frt	65	—	3	65
Selyem-foulard nyomtatással	60	—	14	65
Bábi selyem	60	—	7	65
Selyem grenadin	80	—		

méterenként port és vámentesen a hához. Minták postafordultával, Schweizba kétszeres levélpostá.

G. Henneberg. selyem gyáros Zúrich
(külf. cs. kir. udv. szállító.)

Henneberg-selyem

— „Abba' az időbe' nem is igen vót a szoboszlói embernek becsülete két piz ára se. Osztt hogy így vót, hát csak az anyánk-hoz fordultunk vissza ujral'“

Papp Elek bátyánk nemcsak Nádudva-ron, de Szoboszlón is nagy népszerűségnek örvend. Hatalmas dikciója az ebéd alkal-mával nagy tetszést és szünni nem akaró tapsvihart idézett elő. De az öreg ur nem elégedett meg a hatással, kiment a másik terembe és ott a még mindig küllőfelező ne-hány polonyistát a szó szoros értelmében feleskette az igazi magyar függetlenségi zászló-ra. Hozzátette Elek bátyánk:

— Osztt meg ne csaljátok, mert ha eljövök Szoboszlóra, utána nézek a do-lognak!

Uray Imre mindvégig kedves derült-ségben tartotta a hall. atóságot. Leghatalma-sabb tetszést azzal a mondásával aratott, hogy a Kossuth-szobrokat nemcsak azért kell felállítani az ország minden falujában, hogy azok bennünk a lelkesedést fokozzák, hanem azért, hogy a n i m e t e t riaszthas-suk vele. Mert a német Kossuth Lajostól fél még most is!

Rákosi Viktor, a nánási hajdutestvérek közkedveltségben álló kitünő képviselője egy csapásra meghódította a szoboszlói lovas hajdukát. A szeretnek és tetszések szá-mátalan megnyilatkozásával halmozta el a kü-lönbön nagyon nehezen lelkesedő szoboszlói polgárság. Utóvégre is a szeretetből sem jó a sok, — hát észrevétlenül elutazott Sipu-lusz — de csak a viszontlátásig. Ez pedig nemsokára meg lesz.

Kellemes derültséget okozott Sipulusz egy nagyon talpraesett dikciójával is. A szoboszlói Kossuthpárt elnöke ugyanis Ádám János, a Kossuth kör elnöke Oláh Miklós, a párt és kör jegyzője pedig Bor János.

Sipulusz így foglalta össze őket:

— Ádámot származnak az emberek. A szoboszlói Kossuth-pártban is minden kez-det Ádámotól származik, még pedig hazafias irányban.

Sok olyan Oláht kíván a szoboszlói népnek és a magyar nemzetnek, mint Oláh Miklós, mert nála derekabb Oláht nem ismer.

Végül pedig ő a jó Bort régen sze-reti s így Bor Jánost is, a párt és kör egyik fő-fő emberét is, a ki rászolgált a dicsé-retre!

Sipulusz éles szeme így ismert rá a szoboszlói párt vezetőire.

Dr. Bakonyi Samu hatalmas és logi-kus beszéde óriási hatást ért el. Egy szo-boszlói ember oda is szólott szomszédjának:

— Sohasem hittem volna komám, hogy ebben a kis emberben olyan sok ész legyen!

Benedek Jánost meg annyira megsze-rették, hogy talán még ma is Szoboszlón volna, ha a haza sorsa Budapestre nem szőlította volna!

Botond.

Boros Testvéreknél

divatos női ruhakelmék, selymek, téli ken-dők és velezek a versenyben létező legol-csőbb árakban. Maradékok féláron.

Egy ház a Honvéd utca 70. sz. alatt olcsó árért eladó. Értekezhetni délutánonként ugyanott.

342/1902. v. v.

Másolat.

Bizonyítvány.

A helyben, Miklós utca 35. sz. a. működő „Korondi Sándorné és Társa“ tulajdonat képező

„Békési Prima házikenyérsütőde“

által forgalomba hozott és békési asszonyok által készített, külön e célra épített kemenczékben sült háromféle kenyér, (u. m. rozskenyér, fehér és barna buza-kenyér) úgy gondos kidolgozá-sánál, mint jó anyagánál fogva kifogástalannak, egészségesnek és táplálónak minősítendő, mely semmiféle, az egészségre ár-talmas anyagot nem tartalmaz.

A sütődeben tapasztalt rend és tisztaság mintaszerű. Debreczen, 1902. november hó 8-án.

Debreczen szab. kir. város ve-gyész hivatála pecsétje:

Dr. Szalay Béla,

I. ker. orvos, a városi vegyész h. e. i. vezetője.

Rendkívüli szerencse

BIHARI EDE

főáradájában, ahol eddig több mint

ÖT MILLIÓ

koronát fizettek ki, közötté

600,000

kor. a 69686. számra

600,000

kor. a 28718. számra

Nem kell gazdagnak lenni, hogy de általa meggazdagodhatunk! egy sorsjegyet vásároljunk.

SZERENCSE-NAPTÁR.

Január	Február	Márczius	Április	Május	Junius	Julius	Auguszt.	Szeptemb.	Oktober	Novemb.	Decemb.
1 87250	1 43237	1 23711	1 73744	1 57927	1 53435	1 23730	1 57988	1 23617	1 18129	1 60690	1 23651
2 60682	2 78082	2 25817	2 82430	2 34226	2 95695	2 73512	2 45796	2 14211	2 23670	2 23685	2 45783
3 23612	3 60527	3 28774	3 98450	3 31332	3 23677	3 23547	3 60606	3 45793	3 95658	3 60511	3 23789
4 23701	4 73723	4 45749	4 57809	4 87207	4 82434	4 57884	4 61454	4 60588	4 48311	4 43226	4 18150
5 53434	5 23655	5 43329	5 98448	5 18427	5 14110	5 61473	5 31308	5 95699	5 78741	5 53418	5 78056
6 60537	6 57810	6 23767	6 60647	6 43323	6 73724	6 60613	6 95625	6 31320	6 18438	6 57900	6 76501
7 57808	7 7057	7 23659	7 53424	7 45710	7 31336	7 82333	7 15305	7 45769	7 34230	7 60629	7 60656
8 23693	8 23738	8 43444	8 57964	8 23731	8 78051	8 95670	8 23696	8 43207	8 47937	8 57856	8 95636
9 23532	9 23726	9 23538	9 23523	9 73698	9 62701	9 23797	9 73709	9 14241	9 73609	9 45778	9 57344
10 60675	10 18411	10 60623	10 34207	10 23615	10 53400	10 57938	10 23695	10 73622	10 73649	10 23655	10 60675
11 95691	11 82414	11 45702	11 57850	11 60506	11 34222	11 34222	11 82363	11 82316	11 23716	11 45745	11 73015
12 95674	12 73522	12 45723	12 34236	12 95626	12 57908	12 14236	12 43408	12 73607	12 18441	12 43245	12 23640
13 78098	13 43250	13 23756	13 80546	13 98443	13 23717	13 73687	13 95671	13 73507	13 23832	13 60667	13 45773
14 45762	14 60640	14 57951	14 43327	14 23665	14 23673	14 73692	14 23609	14 23609	14 14171	14 60686	14 73000
15 23603	15 95689	15 23733	15 82449	15 45748	15 45800	15 14135	15 82354	15 23690	15 60635	15 23621	15 14231
16 57840	16 14123	16 60561	16 73546	16 57909	16 34235	16 14170	16 60695	16 61484	16 14153	16 73648	16 60682
17 60609	17 57829	17 18406	17 82471	17 23733	17 87207	17 95602	17 23611	17 82401	17 45713	17 82418	17 18449
18 57979	18 53449	18 23504	18 82391	18 43235	18 73542	18 23628	18 14268	18 23689	18 73606	18 53444	18 23749
19 87225	19 15349	19 57817	19 45774	19 45722	19 23582	19 14144	19 95614	19 82484	19 57800	19 95666	19 60696
20 45759	20 45791	20 82436	20 23506	20 31318	20 73728	20 73510	20 23611	20 57914	20 73632	20 98438	20 53412
21 57900	21 14279	21 60582	21 60593	21 45736	21 78070	21 60570	21 73747	21 73711	21 95646	21 60567	21 23724
22 14265	22 73647	22 62749	22 43423	22 23623	22 60550	22 23706	22 14283	22 95607	22 95607	22 95642	22 95698
23 98432	23 60524	23 60605	23 82352	23 43421	23 23706	23 14249	23 82338	23 23715	23 60574	23 57954	23 80548
24 60650	24 61478	24 14101	24 73044	24 95686	24 73680	24 18421	24 23652	24 14215	24 23660	24 73740	24 60661
25 62744	25 98408	25 43310	25 43212	25 23674	25 60610	25 23578	25 95655	25 60533	25 73075	25 82301	25 43442
26 23702	26 43345	26 57982	26 31310	26 82342	26 14192	26 98415	26 34224	26 82312	26 80509	26 23531	26 95679
27 73680	27 60546	27 57800	27 73615	27 43413	27 60642	27 80536	27 61461	27 23642	27 73619	27 53420	27 95616
28 95680	28 80524	28 18408	28 34206	28 57990	28 60555	28 82322	28 82469	28 73032	28 23756	28 73064	28 98430
29 73008	29 23730	29 23730	29 60515	29 45749	29 14193	29 60626	29 45720	29 45735	29 23675	29 23641	29 73028
30 73530	30 73632	30 73532	30 98417	30 98417	30 43440	30 23641	30 18421	30 23690	30 18440	30 53435	30 87339
31 45767	31 23792	31 23792	31 34244	31 34244	31 34244	31 23539	31 73545	31 23517	31 23517	31 31324	31 31324

Mikor van a születésnapom?

Mindenki azt a számot vásárolja, amely véletlenül a neve- vagy születésnapjára felel meg. Ezen szá-mokból nemcsak egész sorsjegy, de 1/2, 1/4, 1/8 is kap-ható. Csak azon legrosszabb esetben küldök hasonló számot, ha a kért szám már el volt adva.

Az I. osztályú sorsjegyek ára:

egy nyolczad (1/8) —.75 frt vagy 1.50 k. egy negyed (1/4) 1.50 frt vagy 3.— k.

egy fél (1/2) 3.— „ „ 6.— „ egy egész (1) 6.— „ „ 12.— „

Eredeti sorsjegyeket utánvétellel vagy a betétösszeg előzetes beküldése ellenében küldök. Minden rendeléshez a hivatalos tervet ingyen mellékelem. A hivatalos nyeremeny jegyzéket huzás után azonnal küldöm. Sziveskedjék megrendeléseit — minthogy a huzás már f. hó 20-án kezdődik — mielőbb, de mindenesetre

f. évi november hó 20-ig

(5—3)

megrendelhetők.

Huzás már f. hó 20-án.

BIHARI EDE
Budapest, Városház-utca 14.

Hirdetmény.

Értesítenek a felszámolás alatt álló Debreczeni faáru raktár szövetkezet részjegy tulajdonosai, hogy

1. október hó 20-tól kezdve

minden részjegy után, melyet a szövetkezet irodájában (Kossuth-u. 11. szám Zádor-ház) bemutatnak

darabonként újabb 15 koronát fizetünk vissza.

Debreczen, 1902. okt. 18.

A debreczeni faáru raktár szövetkezet felszámoló bizottsága.

SZÁMOS CSALÁD LEHET BOLDOGGA

CSEKÉLY RIZIKÓ MELLETT.

MAGYAR KIRÁLYI OSZTÁLYSORSJÁTÉK ALTALAMIRE

DÖNTŐ BIZONYÍTÉK

* AZON ELVITÁZHATLAN TÉNY, HOGY

MINDEN MÁSODIK SORSJEGY NYER.

KIOSZTÁSRA KERÜLNEK A SORSJEGYVÁSÁRLÓN KÖZÖTT A KÖVETKEZŐ NYEREMÉNYEK:

EGY MILLIÓ KORONA

ESETLEG

RÉSZE: **600.000 KORONA**

400.000 " "

200.000 " "

100.000 " "

90.000 - 80.000 - 70.000 - STB. STB.

A XI. sorsjáték I. osztályu huzása már NOVEMBER 20. és 21-én történik, s ehhez ismert szerencseszámaikat ajánlja míg a készlet tart.

1/8 EREDETI SORSJEGY	2 I. OSZTÁLYRA	1.50
1/4 " " " "	" " " "	3. -
1/2 " " " "	" " " "	6. -
1 " " " "	" " " "	12. -

BENKŐ BANKHÁZA BUDAPEST.

VI. ANDRÁSSY-ÚT 79.

MEGRENDELÉSHEZ LEVELEZŐLAP IS ALKALMAS! MINDEN MEGBIZÁSHOZ POSTAI BEFIZETŐLAPOT MELLÉKELÜNK, MIALTAL T. VEVŐINKNEK AZON ELŐNYÜK VAN, HOGY BEFIZETÉSEIKET „PORTOMENTESEN” TELJESÍTHETIK * A bankházunkban vásárolt sorsjegyekre eső nyereményeket bármely vidéki bank kifizeti, mégis-a litoktartás céljából ajánlatos a nyert összegeket közvetlenül nálunk átvenni -

OSZTÁLYSORSJÁTEK

november 20-án kezdődő HUZÁSARA

postafordultával küldünk szét sorsjegyeket az I-ső osztályhoz:

1/4 k. 1.50	1/4 k. 3. -	1/2 k. 6. -	egész k. 12. -
-------------	-------------	-------------	----------------

Csakis nálunk kaphatók az annyira kedvelt **K I S S Z A M O K**: 1-től 300-ig.

A születési évszámok 1801-től 1900-ig és más SZERENCSE SZAMOK.

Az összeget postautalványon kérjük:

FŐVÁROSI SORSJEGYIRODA
BOGDÁNY S.
BUDAPEST, Sas-utca 23. l.
Telefon 14-41.

200.000 kor. a 25.534-es számra

100.000 kor. a 94.780-es számra

100.000 kor. a 46.006-os számra

100.000 kor. a 70.559-es számra

90.000 kor. a 2407-es számra

400.000 kor. a 1119-es számra

600.000 kor. a 3408-es számra

Altalunk kifizetett főnyeremények
A m. kir.

Nagy árleszállítás.

A Bika szálloda alatt levő üzletünk bérlete lejárván, más megfelelő helyiség hiányában üzletünket felosztjuk s az összes raktáron levő

üveg, porcellán, lámpa és diszműáru cikkeket minden elfogadható áron eladjuk.

Nem állandó verseny árakkal hozakodunk elő, mert azzal eddig is kedveskedtünk t. vevőinknek, hanem helyzetünkből kifolyólag nyújtjuk ezen kedvező alkalmat a t. vevő közönségnek.

Bolti állványok és a teljes berendezés eladó!

- 6 személyes étkezéslet 4.50 kr.
 - 1 pár színes porcellán csésze 18 kr.
 - 1 kancsó 6 pohárral 75 kr.
- stb.

ADLER és MEZEL

Téli ruhák tisztítását

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító intézete

Debreczen

Széchenyi utca 42.

Üzlethelyiség az utcára. 20-8